

Co do vyličení předchozího děje poukazuje se na rozhodnutí, uveřejněné v této sbírce pod čís. 2638. Procesní soud první stolice uznal na to zažalovaný nárok důvodem po právu. Odvolací soud uznal, že nárok na náhradu škody jest po právu pouze z polovice.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalujícího eráru.

Důvody:

Nelze arci souhlasiti s odvolacím soudem, pokud tento spoluzavinění dráhy spatřuje v tom, že se nepřesvědčila při převzetí zboží k dopravě o správnosti naložení, a pokud dovozuje takovou povinnost dráhy ze čl. 395 obch. zák. a § 84 žel. dopr. ř. Tyto předpisy vztahují se pouze na ručení dráhy za škody, vzniklé za dopravy na přepravovaném zboží, ohledně ručení strany za škodu způsobenou dráze nesprávným naložením lze se dovolávati jen §u 59 žel. dopr. ř. a příslušných prováděcích ustanovení. Ani v těchto předpisech ani kde jinde není dráze uložena povinnost, aby při převzetí zboží zjišťovala, zda bylo odesílatelem správně naloženo. Přes to dlužno rozhodnutí odvolacího soudu přisvědčiti. Nižšími soudy bylo skutkově zjištěno, že správnost naložení byla v tomto případě skutečně zjišťována a to způsobem ve stanici H. obvyklým a od let zachovávaným, totiž co do výšky pomocí žebříku, co do šířky pak tím, že vůz projel vedle skladiště. Tento způsob kontroly byl nedostatečným a umožnil nesprávné naložení. V zavedení nesprávné a nedostatečné kontroly spočívá zavinění dráhy (§§ 1295, 1297 a 1299 obč. zák., § 5 žel. dopr. ř.). Není sice způsobilé, aby sprostilo žalovaného úplně zodpovědnosti, neboť tento byl dle smlouvy povinen do držeti při nakládání předepsané rozměry ložné míry i bez ohledu na způsob kontroly ve stanici H. obvyklý, a mohl se o nich nahlédnutím do tarifu na každé stanici pro úřední potřebu i potřebu stran pohotově jsoucího přesvědčiti, přece však přispělo ku nesprávnému naložení a ke vzniklé škodě, takže odvolací soud plným právem podle §u 1304 obč. zák. rozhodl, aby obě strany nesly škodu rovným dílem.

Čís. 3985.

Smlouva dohodčí jest smlouvou svého druhu. Umluveno-li dohodné pro případ prodeje nemovitosti, má na ně dohodce nárok, jakmile se strany sjednaly o předmětu koupě a kupní ceně, třebaž pak od smlouvy odstoupily. Lhostejno, že dohodce prodej téže nemovitosti opět sprostředkoval a docílil dohodného. Ustanovení §u 1155 obč. zák. tu nelze použiti.

(Rozh. ze dne 17. června 1924, Rv I 555/24.)

Žalobě majitele koncesované živnosti sprostředkovatelské o vyplacení dohodného bylo vyhověno soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Nelze souhlasiti s názorem dovolání jak vědou tak judikaturou dávno již opuštěným, že dohodčí smlouva je smlouvou odvážnou (§§ 1267

až 1292 obč. zák.) nebo smlouvou námezdní (§§ 1151 a násl. obč. zák.). Dohodčí smlouva jest smlouvou svého druhu, která v občanském zákoníku upravena není, a při níž právě proto rozhoduje v první řadě, co strany dojednaly, v případě pochybností pak zásady, plynoucí z povahy této smlouvy. V tomto případě pochybností není, neboť není sporu o tom, že František M. přislíbil žalobci 2% dohodné z dojednané kupní ceny, dojde-li k prodeji domu jeho činností a nanejvýš i tehdy, bude-li žalobci udáno jméno kupitele, a že také žalovaná slíbila žalobci dohodné 500 Kč pro tentýž případ. Dohodné bylo tedy zaslouženo a to ve výši ujednané, jakmile dům byl p r o d á n, t. j. jakmile se strany dohodly o předmětu koupě a o kupní ceně (§§ 1053 a 1054 obč. zák.), což se, jak zjištěno, stalo dne 25. května 1923. Sešlo-li vzájemnou dohodou smluvníků později s kupní smlouvou, nemůže to zbaviti žalobce nabytého nároku na dohodné. Okolnost, že žalobce za nějakou dobu prodej téhož domu opět sprostředkoval a při tom zase vydělal dohodné, nepadá nijak na váhu, neboť jde o smlouvu dohodčí, která, pokud není upravena úmluvou stran, řídí se vzhledem ke své povaze podle zásad zcela jiných, než smlouva námezdní, pročež nelze na tento případ použiti ustanovení §u 1155 obč. zák., podle něhož zaměstnanec musí si dáti vpočítati, co jinak vydělal. Dohodce jest podnikatelem, jehož podnik jest spojen se zvláštním risikem, a tím vysvětlují se zvláštní zásady, ovládající tento právní poměr a nemající ničeho společného se zásadami, platícími pro poměr námezdní. Dohodné, o něž jde, žalobce zasloužil si způsobem shora uvedeným. Dojednal-li po té ohledně téhož domu novou dohodčí smlouvu a podařilo-li se mu opět dohoditi kupitele, zasloužil si n o v é dohodné, které se sporným dohodným nijak nesouvisí. Jest to jen šťastná náhoda, kterou žalobce odškodněn byl za jiné případy, ve kterých, jak zkušenost učí, za vynaloženou píli a práci a po případě i hotové výlohy nedostal žádné odměny.

Čís. 3986.

Zaopatřovací požitky bývalých zaměstnanců na velkém majetku pozemkovém.

Revírní lesní mají nárok na vyšší zaopatřovací požitky, stanovené zákonem ze dne 13. července 1922, čís. 215 sb. z. a n., již od 1. ledna 1920.

(Rozh. ze dne 17. června 1924, Rv I 557/24.)

Žalobci, revírnímu lesnímu, byly již přiznány pravoplatně zaopatřovací požitky podle zákona ze dne 18. března 1921, čís. 130 sb. z. a n. od 1. ledna 1920 a to dle skupiny 7. tabely. Na základě článku I. 3. zákona ze dne 13. července 1922, čís. 215 sb. z. a n. domáhal se žalobce zvýšení požitků od 1. ledna 1920 dle skupiny osmé. P r o c e s n í s o u d první stolice přiznal žalobci zvýšené požitky teprve od 6. května 1921, o d v o l a c í s o u d k odvolání žalobce rozsudek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d přiznal žalobci zvýšení od 1. ledna 1920.